

Öğrenci (Jennifer Yum):

Bu haftanın okumaları alansal ve entelektüel olmak üzere farklı hudut çeşitlerini inceledi. Konular oldukça yaygın olmasına rağmen tarihçiler hudutları tanımlamanın belirsizliğinde birleştiler. Aralardaki belirsiz bölgelerin veya “alanların” [zones] kendine has melez özellikleri var.

Geçmişte F.J. Turner’i okumamış olmama rağmen, kitabın kötü olduğu hakkında bir şeyler duymuştum. Bugünün akademik toplumunun genel olarak neden bu kitabı eleştirdiğini anlamak çok zor değil. Ama kitap, yazarın yaşadığı zamanın bir ürünü. Bir asırdan çok yaşı var, ve Turner’in kendisini, ilk elden bir kaynak olarak düşünmek ilginç. Amerikan hududunu açıkça romantize etti. Owen Lattimore’un dikkat çektiği gibi: “Turner aslında çok keskin bir gözlemciydi; ama net olarak gördüklerini kafa üstü dururken gördü. Geniş ölçüde, hududun topluma yaptığını gördüğünü sanırken, aslında toplumun hududa ne yaptığını [görüyordu] “ (490).[Bu cümlenin orijinalinde köşeli parantez içindeki kelime eksik galiba. Çeviri bu doğrultuda yapıldı.] Turner’i, Amerikalılar Batı’nın açık topraklarına taşındıklarında hudut bölgelerinde yaşayan insanlara karşı duyarlılığının olmamasından dolayı takdir etmem, ama hududun ulusun bünyesinde kalıcı bir leke bıraktığını reddedemem. “Bu alanlardan her biri ekonomik ve politik tarihimizi etkiledi” (12) diye yazıyor. Turner ayrıca belirtiyor ki hudut 1) “Amerikan insanı için çok parçadan oluşan bir milliyetin oluşmasını teşvik etti.” Göçmenler Amerikanlaştı, özgürleşti ve melez bir ırkla birleşti” ve 2) “İngiltere’ye olan bağımlılığımızı [orijinali ‘bağımsızlığımızı’ ama böyle bir anlam veremedim.] azalttı (22-23). Ve belki de en tartışmalı fikri “hudut hususiyeti en başından beri demokrasiyi teşvik etti” (30). İlaveten Turner Amerikan entelektüel kültürünün bile bundan etkilendiğini belirtiyor. “Amerikan aklı, belirgin özelliklerini olan baskın bireycilik, canlılık,” ve “özgürlükle” (37) gelen bütün diğer karakteristikleri hududa borçlu. En sonunda yazısı Amerikan hududunun kapanışına odaklanıyor. Ama bu okumalar gösteriyor ki hudutlar sadece bölgesel değil. En ilginç bugünkü “akademik” ve “gerçek” dünyaların birbirine geçmişliği.

Rosalind Williams “mühendisliğin çözülmesini” tartışırken MIT mühendislik öğrencilerinin “hibrid/melez dünyasını” inceliyor. Günümüzde ve çağımızda “mühendislik gitgide daha az ayrı bir dünya ve daha çok bilimin ve iş dünyasının ayrılmaz bir parçası” (40). Zaman sınırların doğasını değiştirdi: “Tekno-bilim çağında, milli hudutlar gibi, disiplinler ve örgütler arası hudutlar da ayak bağı olabilir” (45). İlaveten, akademisyenler için “gerçek dünyadan” kopuk kalmak daha zorlaşıyor. MIT’in kadrolama ve terfi süreci, üniversitenin misyonu olan,

“dünyaya somut bir fayda yanında dünya hakkında eleştirel düşünce ihtiyacını karşılama zorunluluğunun da bir kanıtı” (56). Aslında, “mühendislik kendi ruhunu, ancak onu teknolojik dünyada kaybederek bulabilir” (88). Peki, tarih ne olacak? Akademisyen tarihçiler (gerçek dünya bağlamında) karanlıkta mı kalmışlar/tarihçilerin gerçek dünyadan haberleri yok mu? Geçmiş hakkında bilgiyi gözden geçirirken tarihçiler bugün dünyayı nasıl ilerletebilirler? Kısa da olsa Bush’tan bir alıntı fen bilimi öğrencilerine destek sergiliyor: “bilimsel ilerleme olmaksızın, başka alanlardaki başarılar ne kadar çok olurlarsa olsunlar, modern dünyada bir ülke olarak sağlığımızı, refahımızı ve güvenliğimizi garantiye alamazlar” (5). Tarih alanındaki çalışmalar, veya humaniter alandaki herhangi bir disiplin içinde yapılan çalışmalar, daha çok iş sahası, daha ucuz ürünler yaratacak mı, milli savunmamıza katkı yapacak mı? Son olarak, tarihçiler, disiplinlerinin bütünlüğünü feda etmeden nasıl [bir disiplinden diğerine çapraz] “geçiş” yapabilirler? Birkaç hafta önce Enola Gray tartışması hakkındaki okuma bu zorluğun altını çizdi. Akademik kurulun bir üyesinin, öğrencilerin Wall Street Journal çizgisinde düşündükleri yorumu talihsiz, ama gerçek. Bugünün endüstrilerinin ve yüksek maaşlarının dünyasında “o sosyal kontrat/anlaşma çoktan iptal edildi... Mühendisler, artık tek bir şirkete kurumsal bağlılığın veya bir şirketle ortaklığın değil, pazarın dalgalanmalarının/cereyanlarının bir parçası olduklarını öğrendiler” (64). MIT’in, fen ve matematik ana bilimi derslerinin eğitim “ağacına” “hümaniter dal” sağlamak olan daha geniş eğitim misyonu, gitgide daha eklektikleşen sosyal çevrede faaliyet göstermek için daha yeterli olan, sağlam temelli insanlar yetiştirmeyi amaçlayan sosyal bilimler [liberal arts] eğitimine kaymayı telkin ediyor. Williams sonra alayla karışık mühendisliğin sosyalleşmesinin “nerdeyse tamamen iş dünyasının himayesi altında olduğu” gözlemini yapıyor (69).

Owen Lattimore’un kitabının önsözünde tarihçilerin üzerinde düşünmeleri için önemli düşünceler var. Önce, “sınıf ve kütüphane çalışmasını, alanda yapılan gözlemlerle” birleştiren bir tarihi yaklaşım üzerinde ısrar ediyor (11). Lattimore’un sık sık yaptığı geziler, onun, tarihi anlamada daha bütüncül, daha nüanslı olmasını sağladı. Birincil/ilk elden kaynakların bile sınırları olduğunu, çünkü onların da elinde sonunda doküman olduklarını belirtiyor: “Sorun, sadece insanların ne bildikleriyle ilgili değil, neye inandıklarıyla da ilgili; inanç, yanlış olsa da gerçeğin bir türü; tarihi inşa etmeye yarayan sayısız hammaddelerden biri” (24). Afrika tarih yazıcılığı ile ilgili araştırmamdan dolayı öne sürülen bu fikrin geçerliliğini hemen fark ettim. Yüz yüze ilişkiler ve kişisel hikayeler olmadan tarih çok fazla teorik ve duyum kaybına uğramış/anestezi ile uyuşturulmuş olabilir. Owen, “sağduyulu mantığı” kısıtlayan “entelektüel prangalar” terimini kullanıyor (26). Bu, kötü tarih yazıcılığına yol açıyor. Ek olarak,

belirliliğin ve bir bölgenin münhasır olarak [exclusive] incelenmesinin önemini savunurken mikrotarihçilerle hemfikir olup onların da ilgisini çekiyor. Onun yapıya odaklaşması bana Annales paradigmasını hatırlattı. Lattimore örneğin “Tarihi anlayışın olgunlaşması için, fiziki coğrafya ve can alıcı teşvik [climactic stimulus] faktörlerini tanımanın yanı sıra, her arazinin doğal, tipik yapısına bağlı sosyal grup dinamiklerinin değerini de bilmek gerekir” (116). Çin hududu hakkında yazarken “maksimum genişleme” ve “azalan getiri alanları” (171-173) hakkında ilginç bir fikir öne sürüyor. Yine, sınırların belirsizliği ve geçiciliğini göstermek için “çizgi” yerine “alan” [zone] terimini kullanıyor. Son olarak, ideolojik yönelimini bilmiyorum ama tarihte yeni bir hududun başlangıcı hakkındaki yorumu beni rahatsız etti. Amerika’yı, Kanada’yı, Batı Avrupa’yı ve birkaç ülkeyi tek bir toplum olarak bir gruba koyuyor. Diğer hudutlar “Sovyet-Çin-Doğu Avrupa.” Başlıca fark kültürel ve bu ilk gruptakiler arasındaki farklar sadece derece meselesi, ikinci gruptakilerin ise cinsleri farklı. Sınıftaki diğerleri bu ayırım için ne düşündü? Perdue’s [orijinali böyle], Çin bölgelerinin, “içinden yeni kültürlerin, yeni politikaların ve yeni sosyal hareketlerin doğduğu karıştırma kaplarına” benzediği görüşünü öne sürüyor (20). Çin’de, “radikal farkları olan çevrelerden gelen insanların, yeni kültür formasyonları/biçimlenmeleri yaratarak birbirleriyle karıştıkları orta yollar vardı” (6). Öne sürülen bu fikir, hudutlar arası herhangi bir ilişkinin (kültürler, disiplinler veya bölgeler arası) ayırt edilecek derecede farklı olan yeni birleşmelere yol açtığını göstermek için, bu haftanın geri kalan okumalarına uygulanabilir.